

10 KEINOA EUROOPAN UNIONIN UUDISTAMISEKSI – YRITYSTEN SILMIN

Kauppakamarin linjaukset
EU:n tulevaisuudesta

KAUPPAKAMARI

Tavoitteet

Toimiva vapaakauppa ja terve talouskasvu EU:n ykkös-tavoitteeksi.

Talouskasvun ja työpaikkojen luominen vapaakaupan, terveen kilpailun ja avoimen markkinatalouden avulla on oltava EU:n tärkein tavoite. Suhtaudumme ennakkoluulottomasti EU:n ja euroalueen yhteistyön kehittämisestä. Valitettavasti kaikki EU:n toimet eivät ole viime vuosina vahvistaneet yritysten kansainvälistä kilpailukykyä puhumattakaan edistäneet vapaakauppaa ja tervettä kilpailua. Talouskriisien jälkeen on aika palauttaa markkinaehtoinen, yritysve- toinen talouskasvu EU:n ykkösprioriteetiksi. Sisämarkkinat vaativat tehostamista. Aktiivisen, mutta pragmaattisen kauppapolitiikan avulla EU voi helpottaa yritysten pääsyä uusille markkinoille.

Suomen oltava ennakkoluuloton ja markkinaliberaali EU-vaikuttaja.

Toimiva ja yhtenäinen EU on maailmantalouden ja politiikan tulevis- sa haasteissa vahvempi toimija kuin yksittäiset jäsenmaat. Mutta EU on poliittisena ja taloudellisena toimijana muuttunut Suomenkin EU- jäsenyyden aikana. Mitään ei pidä ottaa enää itsestäänselvyytenä, koska EU:n suunnan määrittävät tulevat ratkaisut. Suomen on oltava aktiivinen ja itsenäinen EU-vaikuttaja, joka tuo EU-uudistamistyöhön pragmaattisen markkinaliberaalin näkemyksen. EU:n kehittämisessä on aika luopua ”varjonyrkkeilystä” ja selkeyttää EU:n ja jäsenmaiden työn ja vastuunjakoja. Ideologinen integraation syventäminen ei ole riittävä vastaus EU:n haasteisiin.

Kauppakamarin linjaukset EU:n tulevaisuudesta pähkinänkuoressa

Keskuskauppakamari on seurannut Euroopan unionin tulevaisuutta koskevaa keskustelua ja yrityksiä kuultuaan koonnut keskeisiä seikkoja, joilla yritykset uskovat Euroopan unionin jatkossa luovan enemmän lisäarvoa kullekin jäsenmaalle, niiden kansalaisille sekä hyvinvoinnin ja työpaikkojen luojina toimiville yrityksille.

Linjauksemme voidaan kiteyttää seuraavasti:

1. Poliittisessa integraatiossa on edettävä maltilla.
2. Vapaakauppa ja markkinatalous nostettava EU:n kasvun moottoriksi.
3. Jokaisella EU-maalla on oltava vastuu omasta taloudestaan ja sosiaaliturvasta.
4. Fiksulla sääntelyllä ja markkinavetoisilla ratkaisuilla luodaan edelläkävijyyttä.
5. Järkevä Brexit-ratkaisu on kaikkien etu.
6. Ei uusille instituutioille ja instrumenteille.
7. Komission roolia tulee selkeyttää.
8. Uudet megatrendit eivät kaipa uusia virastoja tai normeja.
9. Yhteisvastuu ei ole itsestäänselvyys.
10. Kyllä paremmalle talouskoordinaatiolle.

1. Poliittisessa integraatiossa on edettävä maltilla.

EU on tehokas, kun EU-maiden kesken syntyy yhteisymmärrys ja siitä seuraa toimien yhdenmukainen toteuttaminen. Jos yhteisiä päätöksiä ei panna toimeen, ei ole edellytyksiä integraation syventämiselle. Kansalaisten hyväksyntä integraatiolle on varmistettava. Luottamus EU:iin vaatii uskottavaa kansallista EU-politiikkaa, ei Euroopan parlamentin tai komission toimivallan lisäämistä tai EU:n viestinnän vahvistamista.

2. Vapaakauppa EU:n kasvun moottoriksi.

EU:n on panostettava sääntöpohjaisen vapaakaupan, terveen kilpailun ja avoimen markkinatalouden vahvistamiseen. Kasvun ja työpaikkojen luomiseksi on vahvistettava sisämarkkinoita järkevällä, maltillisella, mutta tehokkaalla sääntelyllä. Kansalliset sääntelylisät on kitkettävä. Uusia markkinoita on avattava pragmaattisella ja tuloksellisella kauppapolitiikalla, joka tukee yhteisten arvojen toteutumista sortumatta perusteettomaan idealismiin.

3. Fiksulla sääntelyllä edelläkävijyyttä.

EU:ssa on syytä päättää asioista, joita aidosti tarvitaan yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Edistyksellisellä politiikalla EU voi luoda edelläkävijyyttä ja vahvistaa yritysten kansainvälistä kilpailukykyä. Tavoitteena voi olla myös fiksulla sääntelyllä, markkinavetoisesti markkinoiden luominen uusille teknologioille ja sovelluksille.

***Työpaikat ja talouskasvu
vahvistavat parhaiten sosiaalista
turvallisuutta.***

4. Jokaisella EU-maalla on vastuu taloudestaan.

Jokaisella EU-maalla on vastuu järkevästä kansallisesta politiikasta ja taloutensa sopeutumisesta. Euroopan talous- ja rahaliitto EMU ei saa johtaa yhteisvastuuseen tulonsiirtoineen tai yhteiseen palkka- tai sosiaaliturvasääntelyyn. Työpaikat ja talouskasvu vahvistavat parhaiten sosiaalista turvallisuutta. Tervettä kilpailua voi olla EU-maiden kesken verotuksessa ja työvoimasta mukaan lukien työperäinen maahanmuutto. Integraatiota voi edistyä myös alueellisella yhteistyöllä, jossa Pohjoismaat ja Baltia voisivat toimia edelläkävijöinä.

5. Järkevä Brexit-ratkaisu kaikkien etu.

EU:n ja Britannian kauppasuhteet on ratkaistava pragmaattisesti. Britannia on jatkossakin tärkeä tekijä Euroopassa. Lähtökohtana tulee olla, ettei yritystoiminnalle ja kaupankäynnille aiheudu haittaa uusista kauppajärjestelyistä. Suomen valtiolle, kansalaisille tai yrityksille ei saa myöskään aiheutua ylimääräisiä EU-kuluja Brexitin johdosta. EU:n budjettia on tarvittaessa sopeutettava. Se ei saa johtaa EU-veroihin.

6. Ei uusille instituutioille ja instrumenteille.

Ehdotukset yhteisestä EU-budjetista, EU-veroista (rahansiirtovero, digivero, CO2-vero) tai talous- ja finanssiministeristä eivät ole perusteltuja, koska jäsenmaat eivät ole valmiita luovuttamaan lisää toimivaltaa EU-instituutioille. Euroryhmän puheenjohtajuus on syytä edelleen säilyttää jäsenvaltioiden edustajilla. Uudet EU-verot eivät ole omiaan luomaan talouskasvua. Jäsenmaat eivät ole valmiita kaventamaan omaa veropohjaansa, joten EU-verot johtaisivat kokonaisveroasteen kasvuun. Sitä Euroopan toipuva talous ei nyt kaipaa. Sen sijaan yhteisiä toimia kaivataan maahanmuutto- ja pakolaiskysymysten hoitamisessa sekä puolustus- ja turvallisuusyhteistyön syventämisessä.

7. Komission roolia selkeytettävä.

Komissiolla on keskeinen roolinsa yhteisen EU-politiikan valmistelijana ja valvojana, mutta päätösvalta on aina viime kädessä oltava jäsenmailla. Neuvoston, komission ja parlamentin työnjakoa ja vastuita on syytä selkeyttää EU:n toiminnan tehokkuuden varmistamiseksi. Se voi tarkoittaa myös komission toimivallan kaventamista. Komission jäsenmäärän rajaaminen esimerkiksi 15 henkilöön voisi tehostaa komission sisäistä johtamista ja yhteistyötä. Toisaalta kunkin maan mahdollisuus ehdottaa edustajaa komission jäseneksi on omiaan lähentämään komission suhdetta kansalaisiin. Tällä hetkellä emme pidä järkevänä komission jäsenmäärän alentamista.

8. Megatrendit eivät kaipaa uusia virastoja tai normeja.

Uusien instituutioiden, viraston kuten European Intelligence Agency tai European Disruptive Innovation Agency perustaminen tutkimaan megatrendejä on tarpeeton toimenpide. Sen sijaan kansallisten tutkimuslaitosten, yliopistojen ja ajatushautomoiden yhteistyötä voidaan näissä asioissa edistää. Digitaalisten palveluiden yleistyminen haastaa perinteistä sääntelyä. EU-toimilla voidaan toki edistää digitaalisten sisämarkkinoiden toimivuutta. Tavoitteena on syytä olla yhdenmukainen, kansainvälinen sääntely tasaverstaisten kilpailuedellytysten turvaamiseksi.

9. Yhteisvastuu ei ole itsestäänselvyys.

Jokaisella EU- ja euromaalla on ensisijainen vastuu taloudestaan ja sen sopeuttamisesta. Kansallista taloutta arvioitaessa on otettava huomioon julkisen ja yksityisen talouden tasapaino. Komission toimivaltaa talous- ja finanssipolitiikassa on myös selkeytettävä, nykyisin se toimii liian useassa roolissa. EU:n talousasioissa lopullinen päätösvalta on kuitenkin syytä säilyttää viime kädessä jäsenmailla ja neuvostolla. Euroalueen talouskriisien hallintaa varten ehdotetun työttömyysvakuutusrahaston osalta on jäänyt epäselväksi, miten järjestelmä rahoitettaisiin, miten se korvaisi nykyiset järjestelmät ja miten siitä päätettäisiin. Kullakin jäsenmaalla on myös vastuu työttömyys- ja sosiaaliturvasta. EU:ssa ei ole tarvetta uusille toimille työelämän ja sosiaaliturvan sääntelyssä eikä toimille jotka jäykistäisivät työmarkkinoiden toimivuutta tai ehkäisisivät tervettä kilpailua työvoimasta.

10. Kyllä paremmalle talouskoordinaatiolle.

Jäsenmaiden talouskoordinaatiota ja jäsenmaiden talouksien seurantaa on toki syytä kehittää. Yhtenä vaihtoehtona on, että Euroopan vakausmekanismia kehitettäisiin kohti IMF:n kaltaista, neutraalia toimijaa, joka voisi puuttua yksittäisten jäsenmaiden ongelmiin ilman poliittisia arvovaltahaasteita.

Jokaisella EU- ja euromaalla on ensisijainen vastuu taloudestaan ja sen sopeuttamisesta.

Lopuksi

EU:n jäsenyys on Suomelle oikea ja onnistunut ratkaisu. EU:ssa on kuitenkin kehitettävää ja kritiikki on usein aiheellista. Hajanainen, eripurainen ja tehoton EU ei ole kenenkään etu. Suomen EU-tavoitteet on asetettava pragmaattisesti. Euroopan talous on saatava aidosti kasvamaan ja työpaikkoja syntymään markkinavetoisesti, jos haluamme pärjätä maailmantaloudessa, kehittää hyvinvointiamme ja vahvistaa kansalaisten luottamusta. EU ei kaipaa nyt institutionaalisia uudistuksia, vaan määrätietoisia ja johdonmukaisia toimia Euroopan talouden kasvun vahvistamiseksi terveen kilpailun ja markkinatalouden sekä vapaakaupan avulla. Vain menestyvien eurooppalaisten yritysten kautta voidaan luoda kasvua ja työpaikkoja sekä helpottaa julkisen talouden velkaantumista. Samalla luodaan kansalaisille hyvinvointia ja vahvistetaan turvallisuuden tunnetta.

